

میزان

جریده

د هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي:
ژباړه: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ.
زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وای نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کېده.

تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تأسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۱۰۸)

۲۳ اګست ۲۰۲۵ م

۲۹ صفرالمظفر ۱۴۴۷ هـ ق

شنبه ۱ وږی ۱۴۰۴ هـ ش

خلاصه گزارش اجراءات ریاست عالی تمیز مرکزی ستره محکمه طی ربع چهارم سال ۱۴۴۶ هـ ق

ریاست عالی تمیز مرکزی ستره محکمه طی ربع چهارم سال ۱۴۴۶ هـ ق اجراءات ذیل را انجام داده‌است:	۱. به تعداد (۵۵۲) جلد دوسیه های اداره قبله را هیئت قضائی بر فیصله های محاکم اداره قبله رسیدگی نموده‌است.	۲. (۲۲۱) جلد دوسیه که از آن جمله (۱۵۲)	جلد آن حقوقی و (۶۹) جلد آن جزائی می‌باشد؛ به تطبیق ارسال گریده است.	۳. از جمله (۲۲۹۳) قطعه عرایض به تعداد (۱۸۶۹) قطعه آن بعد از احکام به عارضین تسلیم نموده، به تعداد (۶۷۱) عرایض غیر مرتبط مسترد و به تعداد (۱۹۶) عرایض و اعتراضات را ضمیمه دوسیه های شان	نموده‌است.	۴. (۱۸۴۱) جلد دوسیه واصله از مراجع مربوطه رسیدگی صورت گرفته‌است؛ که از آن جمله (۱۰۶۱) جلد دوسیه تمیز طلبی، (۱۵۲) جلد دوسیه حقوقی، (۶۹) جلد دوسیه جزائی و (۴۴۵) جلد دوسیه های متفرقه بوده‌است.	۵. به تعداد (۲۴۲) جلد دوسیه از طرف رؤسای
--	--	--	---	--	------------	---	--

خلاصه گزارش اجراءات ریاست عمومی تفتیش قضائی ستره محکمه طی ربع چهارم سال ۱۴۴۶ هـ ق

ریاست عمومی تفتیش قضائی ستره محکمه طی ربع چهارم سال ۱۴۴۶ هـ ق اجراءات ذیل را انجام داده‌است:	۱. اجراءات آنده منسوبین قضائی و اداری محاکم که مورد تفتیش قرار گرفتند، از طرف هیئت مؤظف ملاحظه و مشاهده گردید، نواقصات که جزئی به نظر رسید از طرف مفتشین قضائی برای منسوبین مربوطه وفق مقررات توصیه و رهنمائی گردید؛ تا در آینده	از تکرار همچون خلاها و نواقصات خودداری نمایند و طبق اصول اجراءات شان را عیار سازند؛ آنده نواقصات که به ضرر اداره و جامعه به نظر رسید از طرف مفتشین قضائی یادداشت و طی گزارش غرض هدایت بعدی به مقام محترم عالی ستره محکمه تقدیم گردیده‌است.	۲. از اثر تفتیش اجراءات عادی و اقتضائی، تخلف آنده قضات و یا منسوبین اداری که	جسیم به نظر رسید، پیشنهاد حاوی مجازات آنها طی گزارشات عادی و اقتضائی تفصیلاً به مقام عالی ستره محکمه تقدیم گردیده‌است.	۳. ضمن بررسی اجراءات عادی محاکم ولایات کنر، خوست، کندز، تخار، فاریاب، پکتیا، میدان وردگ، پنجشیر، بغلان، پروان، بامیان، پکتیکا، سمنگان، جوزجان، بلخ، سرپل، بدخشان، لغمان، لوگر و زابل از محابیس ولایات متذکره بازدید و نظارت بعمل	آمد و خواسته های قانونی و اصولی محبوسین استماع و غرض تفهیم به محاکم مرافعه، شهری و سایر مراجع ذیربط جهت رسیدگی به آن شریک ساخته شد.	۴. در بررسی عرایض اقتضائی شکایات طرفین دعاوی از اجراءات محاکم مرکز و ولایات، به تعداد (۳۲۶) قطعه عرایض عارضین طبق هدایت مقام ستره محکمه غرض بررسی به این ریاست مواصلت ورزیده که از آن جمله	به تعداد (۱۹۵) قطعه عرایض توسط مفتشین قضائی بررسی و گزارش آن به مقام عالی ستره محکمه تقدیم گردیده و به تعداد (۱۳۱) قطعه عرایض تحت کار قرار دارد.	۵. همچنان حین بررسی های تفتیشی محاکم مرکز و ولایات از طرف هیئت اعزامی، به شکایات عارضین نیز رسیدگی صورت گرفته است.
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

خلاصه گزارش اجراءات ریاست تحریرات مقام عالی ستره محکمه طی ربع چهارم سال ۱۴۴۶ هـ ق

ریاست تحریرات مقام عالی ستره محکمه طی ربع چهارم سال ۱۴۴۶ هـ ش اجراءات ذیل را انجام داده است:	● به تعداد (۴۴۷) قطعه مکاتیب عنوانی ستره محکمه در موضوعات متفاوت از وزارت خانه ها، ادارات امارتی، کمیسیون ها و محاکم (۳۴) ولایت مواصلت نموده؛ که بعد از اخذ هدایت مقام عالی ستره محکمه به مراجع مربوطه آن صادر گردیده است.	● به تعداد (۵) قطعه فرمان مقام عالی امارت اسلامی به ریاست تحریرات مقام عالی ستره محکمه مواصلت ورزیده بود؛ که بعد از اخذ هدایات مقام ستره محکمه به مراجع مربوطه غرض اجراءات مقتضی اصدار گردیده است.	● به تعداد (۹۰۹) قطعه مکاتیب و دوسیه های بخش استهداء، تجدیدنظر، تفویض صلاحیت، تبدیلی محکمه، تطبیق حکم محاکم، صحت و سقم وثایق، قرار های قضائی و هدایت طلب از تمام	مقتضی اصدار گردیده است.	● به تعداد (۳) قطعه پیشنهاد موضوعات اداری ستره محکمه غرض اعطای منظوری به مقام عالی ریاست الوزراء امارت اسلامی اصدار گردیده و همچنان پیرامون (۱۰۵۱) قطعه مکاتیب که به ستره محکمه از طریق وزارت مخابرات تعین شعبه گردیده بود، اجراءات صورت گرفته.	● به تعداد (۱۷۰۱۱) قطعه مکاتیب و پارسل از طریق مدیریت آرشیف صادر و وارد گردیده و همچنان به تعداد (۱۸۱) قطعه مکاتیب که از تمام محاکم ولایات به مدیریت عمومی مخزن ستره محکمه	محاکم کشور، ریاست الوزراء، ریاست عمومی نظارت و تعقیب احکام و فرامین، وزارت خانه ها، شرکت ها، بانک های امارتی و غیر امارتی و ریاست های مرکزی ستره محکمه که عنوانی مقام عالی مواصلت ورزیده؛ بعد از اخذ هدایت مقام ستره محکمه به مراجع مربوطه آن غرض اجراءات بعدی ارسال گردیده است.	● به تعداد (۶۷) قطعه حکم عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله تعالی) و مقام عالی ریاست الوزراء به ریاست تحریرات مقام مواصلت ورزیده بود؛ که بعد از	مواصلت ورزیده؛ از جمله (۸۹) قطعه مکتوب آن در رابطه به مطالبه معلومات قباله جات و وثایق بوده، در مورد به مراجع درخواست کننده آن رسماً معلومات ارائیه گردیده، به تعداد (۹۲) قطعه مکاتیب کارکردگی وثایق سال های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱، ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ هـ ش محاکم ولایت و مرکز که (۵۴۰) جلد کتاب میشود غرض حفظ به مخزن ستره محکمه مواصلت نموده، حفظ گردیده است.	همچنان به تعداد (۲۰۴۴) عریضه مراجعین بعد از کسب هدایت مقام به دفتر مربوطه ثبت و به صاحبان عریضه سپرده شده است.
--	--	--	--	-------------------------	---	--	--	--	---	--

په راشده خلافت دوره کې قضاء:

هغه مهم کارونه چې د ابوبکر ؓ د خلافت په دوره کې ترسره شوي

اوومه برخه

۱- د اسامه بن زید د لښکر استول؛ دا هغه لښکر و چې رسول الله ﷺ د شام تخوم البلقاء سیمې ته امر کړی و، کله چې زید بن حارثه، جعفر بن ابي طالب او عبدالله بن رواحه (رضي الله عنهم) شهیدان شول؛ نو هغه سیمې ته د غزا لپاره ولېږل شو؛ نو دوی هم ووتل او جرف کې یې ځیمې ودرولې، چې د دوی منځ کې عمر بن خطاب ؓ هم موجود و او ځینو ویلي چې ابوبکر صدیق ؓ هم موجود و؛ خو رسول الله ﷺ دی د لمانځه لپاره ترې مستثنی کړ، کله چې د رسول الله ﷺ ناروغي سخته شوه نو دوی همدلته پاتې شول او کله چې یې رحلت وکړ، خبرې لویې شوې، حالت ډېر سخت شو، مدینه منوره کې نفاق خپور شو او د مدینې شاوخوا ځینې مرتد شول، ځینو بیا ابوبکر ؓ ته د زکات ورکولو څخه منعه وکړه، د مدینې او مکې څخه پرته بل ښار کې د جمعې لمونځ نه اداء کېده؛ لنډه دا کله چې دغه ټول کارونه پېښ شول، نو ډېرو خلکو ابوبکر ؓ ته مشورې ورکړې، چې د اسامه لښکر دې نه لېږي، ځکه دې لښکر ډېره اړتیا لیدل کېږي؛ نو ده وویل: د الله په ذات مې دې قسم وي، چې زه به هغه غوټه هېڅکله خلاصه نه کړم، کومه چې رسول الله ﷺ ترلې وي، که څه هم مرغان موږ وخورې، د مدینې شاوخوا ځناور راټول شي او تر دې لا ور هغه خوا که سږي د مؤمنانو میندې پښې راکش کړي، نو بیا به هم د اسامه ؓ لښکر مجهز کوم.

اخذلیک: تتمة النظام، ۵۸ صفحه، تألیف: قاضي القضاات شيخ عبدالحکيم حقاني صاحب/ ژباړن: مولوي عبدالحريم راشد

